

CUPRINS

Introducere.....	9
Capitolul I. Formațiuni politice în Transilvania (secolele IX-XI).....	11
1.1. Izvoare istorice cu privire la Transilvania	11
1.2. Maghiarii și așezarea lor în Câmpia Pannonică.....	12
1.3. Ducatele intracarpătice din secolele IX-XI.....	13
1.4. Stadiul de dezvoltare al societății intracarpătice în secolele IX-XI.....	17
Capitolul II. Structurile politice în spațiul românesc extracarpatic (secolele X-XII)	19
2.1. Societatea extracarpatică în lumina descoperirilor arheologice.....	19
2.2. Instaurarea stăpânirii bizantine la Dunărea de Jos (971). Structuri politice între Dunăre și Marea Neagră în secolul XI	20
2.3. Invazia ultimului val de migratori turanici (pecenegii, uzii și cumanii).....	21
Capitolul III. Marea invazie mongolă și consecințele ei asupra teritoriilor românești.....	29
3.1. De la înființarea Imperiului mongol de către Ginghis-han la invazia asupra spațiului românesc	29
3.2. Invazia în Moldova și Transilvania. Urmările acțiunilor mongole asupra Europei centrale și de est.....	31
3.3. Instalarea autorității Hoardei de Aur între Prut și Nistru.....	33
Capitolul IV. Evoluția spațiului românesc în secolul al XIII-lea.....	35
4.1. Politica de colonizare a Ungariei în spațiul românesc. Așezarea cavalerilor teutoni în Țara Bârsei.....	35
4.2. Diploma cavalerilor ioaniți. Prima atestare documentară a formațiunilor politice de la sud de Carpați.....	37
4.3. Condițiile apariției formațiunilor politice la est de Carpați și relațiile acestora cu autoritatea mongolă.....	40
Capitolul V. Formarea statului medieval Țara Românească.....	42
5.1. Etapele unificării politico-teritoriale la sud de Carpați în ultimele decenii ale secolului al XIII-lea	42
5.2. Raporturile internaționale în partea centrală și de răsărit a Europei în a doua parte secolul al XIII-lea.....	43
5.3. Legenda lui Negru-Vodă între mit și adevăr istoric.....	45

5.4. Marile puteri din partea central-estică a Europei la începutul secolului al XIV-lea. Țara Românească în intervalul 1310-1330	47
5.5. Războiul maghiaro-muntean din anul 1330. Statul muntean și obținerea independenței politice	48

Capitolul VI. Constituirea statului medieval Moldova.....51

6.1. Maramureșul în prima parte a secolului al XIV-lea. Rolul feudalității locale în întemeierea statului de la răsărit de Carpați	51
6.2. Lansarea expediției maghiare împotriva mongolilor din sudul Moldovei.....	52

Capitolul VII. Consolidarea vieții statale în Țara Românească

(a doua jumătate a secolului XIV)55

7.1. Statul muntean sub conducerea voievodului Nicolae-Alexandru	55
7.2. Evoluția Țării Românești în timpul domniei lui Vladislav-Vlaicu.....	57
7.3. Sud-estul Europei în fața pericolului otoman	59

Capitolul VIII. Evoluția politică a statului moldovean în a doua

jumătate a secolului al XIV-lea61

8.1. Orientările politicii externe în timpul voievozilor Bogdan I și Lațcu	61
8.2. Petru I Mușat.....	62
8.3. Urmașii lui Petru I. Noile tratate de vasalitate cu Polonia și reluarea conflictului militar cu Ungaria.....	65

Capitolul IX. Țara Românească în perioada domniei lui Mircea

cel Bătrân67

9.1. Contextul internațional al dobândirii domniei și politica de refacere a unității teritoriale.....	67
9.2. Politica internă, legăturile comerciale și organizarea țării în fața primejdiei otomane	68
9.3. Țara Românească între anii 1390-1400: alianțe creștine și confruntări antiotomane.....	71
9.4. Mircea cel Bătrân și criza de structură a imperiului otoman (1402-1418).....	74

Capitolul X. Politica de echilibru a Moldovei în timpul domniei lui

Alexandru cel Bun78

10.1. Consolidarea vieții interne a Moldovei în primele decenii ale secolului al XV-lea.....	78
10.2. Evoluția Moldovei pe plan extern (1400-1432).....	80

Capitolul XI. Românii Transilvăneni în sistemul voievodatului.....	86
11.1. Mențiuni despre organizarea românilor din interiorul arcului carpatic în secolul al XIV-lea și în prima parte a secolului al XV-lea	86
11.2. Mișcări sociale în Transilvania secolului al XV-lea	88
Capitolul XII. Țara Românească între Regatul Ungariei și Imperiul Otoman (prima jumătate a secolului al XV-lea)	92
12.1. Coordonatele politicii externe a statului muntean după moartea lui Mircea cel Bătrân.....	92
12.2. Țara Românească, stat aflat sub influența otomană.....	94
Capitolul XIII. Evoluția politică a Moldovei între anii 1432-1457	98
13.1. Urmașii lui Alexandru cel Bun. Perioada luptelor dinastice.....	98
13.2. Moldova sub sfera de influență a marilor puteri. Începuturile vasalității moldo-otomane	101
Capitolul XIV. Iancu de Hunedoara și politica antiotomană din prima jumătate a secolului al XV-lea.....	103
14.1. Originea familiei. Tinerețea lui Iancu de Hunedoara.....	103
14.2. Iancu de Hunedoara, țările române și marile campanii militare împotriva imperiului otoman	104
Capitolul XV. Vlad Țepeș și politica antiotomană a Țării Românești la mijlocul veacului al XV-lea.....	109
15.1. Contextul politic al dobândirii primei domnii. Perioada anilor de pribegie.....	109
15.2. Politica internă a Țării Românești (1456-1462).....	111
15.3. Politica externă a Țării Românești (1456-1462).....	113
Capitolul XVI. Epoca lui Ștefan cel Mare.....	119
16.1. Contextul internațional al dobândirii domniei. Aspecte ale politicii interne a Moldovei în timpul domniei lui Ștefan cel Mare.....	119
16.2. Relațiile Moldovei cu Ungaria și Țara Românească.....	122
16.3. Războaiele Moldovei cu Imperiul otoman.....	124
16.4. Moldova și axa de interese a Ungariei și Poloniei. Ultima parte a domniei lui Ștefan cel Mare (1489-1504).....	129
Capitolul XVII. Țara Românească în debutul veacului al XVI-lea.....	131
17.1. Aproximarea față de imperiul otoman (1495-1521)	131
17.2. Radu de la Afumați: domnul celor 20 de bătălii	132

Capitolul XVIII. Moștenirea lui Ștefan cel Mare. Evoluția Moldovei în prima parte a secolului al XVI-lea.....	135
18.1. Orientări în politica externă în debutul veacului al XVI-lea.....	135
18.2. Petru Rareș: o domnie între diplomație și război.....	137
Capitolul XIX. Constituirea principatului autonom al Transilvaniei.....	142
19.1. Transilvania la începutul veacului al XVI-lea	142
19.2. Transilvania de la voievodat la principat autonom	143
Capitolul XX. Țările Române sub regimul dominației otomane	146
20.1. Statutul economic al Țărilor Române în a doua parte a veacului al XVI-lea.....	146
20.2. Domnii reprezentative pentru a doua parte a veacului al XVI-lea.....	148
Capitolul XXI. Un moment de referință al veacului al XVI-lea: Domnia lui Mihai Viteazul.....	158
21.1. Mihai Viteazul în istoriografia românească din secolele XVII-XIX. Construcția mitului unității naționale	158
21.2. Viața și ascensiunea politică până la dobândirea domniei.....	161
21.3. Contextul internațional la finele secolului al XVI-lea	163
21.4. Politica externă a Țării Românești din anii 1593-1599	165
21.5. Prima unire a țărilor române	168
Bibliografie selectivă	173